

#101. Parlamentul lucrează pentru tine?! Monitorizarea civică a ședințelor plenare din 11 și 12 mai 2023

Practica lacunară de publicare a rapoartelor comisiilor în timpul examinării proiectelor sau chiar ulterior votării s-a repetat și la ședințele plenare din această săptămână, în cazul a 4 din 17 proiecte votate. Promo-LEX reiterează că această carență afectează semnificativ transparența decizională a legislativului.

Adițional, constatăm că transparența decizională a fost afectată inclusiv prin faptul că în cazul a 5 proiecte de legi nu au fost solicitate/ acordate /publicate unele acte aferente: avizul Direcției Generale Juridice (3); analiza impactului de reglementare (1); avizele comisiilor permanente (2). Totodată, în cazul a 3 proiecte nu a fost respectat termenul legal, de cel puțin 10 zile lucrătoare, pentru

prezentarea recomandărilor părților interesate.

Astfel, dacă însumăm toate aceste curențe, constatăm că **gradul de transparență decizională în cadrul ședințelor plenare din 11 și 12 mai 2023 a fost afectat în proporție de 53%.**

De remarcant este că **2 subiecte de pe ordinea de zi nu au fost analizate, fiind amânate pe parcursul ședințelor.** În cazul cel puțin a unuia dintre aceste proiecte examinarea a fost amânată din cauza lipsei raportului comisiei. Potrivit Regulamentului Parlamentului, proiectele de acte legislative care nu au rapoarte ale comisiilor sesizate în fond nu pot fi incluse în proiectul ordinii de zi a ședințelor plenare, decât dacă Parlamentul nu decide altfel, la propunerea Biroului permanent sau a fracțiunilor parlamentare. În acest sens, atragem atenția, atât Biroului Permanent, fracțiunilor parlamentare, cât și Parlamentului, că **inclusiunea pe ordinea de zi a proiectelor fără rapoartele sau corapoartele comisiilor afectează transparența decizională,** iar cazuri de amânare a examinării proiectelor din acest motiv pot fi frecvente.

Dreptul deputaților, comisiilor permanente și a fracțiunilor parlamentare de a depune amendamente în termenul legal de 30 de zile **a fost restricționat în cazul a 3 proiecte de lege.**

Parlamentul și-a exercitat, și în cadrul acestor ședințe, funcția de control parlamentar prin audierea în plen a Raportului de activitate al Centrului Național Anticorupție pentru anul 2022, precum și a Rapoartelor anuale de performanță pentru anul 2021 și pentru anul 2022 ale Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor.

Cele două ședințe plenare au durat cumulativ circa 10 ore, cu o pauză de 1 oră 15 min. Cea mai lungă dezbateri, de circa 1 oră și 45 min, a fost pe marginea proiectului de lege pentru modificarea Codului educației și abrogarea Legii privind aprobarea Nomenclatorului specialităților pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de învățământ superior și mediu de

specialitate. Proiectul cu privire la eficiența în energetică a fost examinat și votat în cel mai lung termen – 85 zile calendaristice, autor fiind Guvernul. Iar proiectul pentru ratificarea Acordului dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană privind participarea Republicii Moldova la programul „Vama” a fost examinat și votat în cel mai scurt termen – 9 zile, autor fiind șeful statului.

La ședința din 11 mai și-au înregistrat prezența 82 deputați, iar la cea din 12 mai – 79 deputați. Ședințele au fost boicotate, tradițional, de deputații Partidului Politic Șor (PPȘ), precum și de I. Lozovan I. și A. Nesterovschi, deputați neafiliați.

Amintim că, în perioada anilor 2021–2025, activitatea Parlamentului Republicii Moldova este supusă unei monitorizări exhaustive în cadrul Programului Promo-LEX “Democrație, Transparență și Responsabilitate”. Scopul monitorizării este de a spori transparența instituției, de a contribui la îmbunătățirea procedurilor legislative și de a consolida interacțiunea dintre deputați și cetățeni.